

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024

THIRD SEMESTER

Subject: International Relations (PC-303)

Date: 19/12/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Describe various approaches to the study of International Relations. (20)
- Q. 2)** Define National Power; discuss the elements of National power. (20)
- Q. 3)** What do you mean by Imperialism? Discuss the nature and methods of Neo-Imperialism. (20)
- Q. 4)** Describe the nature of Regional Organizations. Explain the role of Regional Organization in International Relations. (20)
- Q. 5)** Describe the structure and aims of UN. Discuss the success and failures of UN. (20)
- Q. 6)** Define International relations. Explain the nature and significance of international relations. (20)
- Q. 7)** Discuss the major developments in the Modern State System. (20)
- Q. 8)** What is New International Economic Order? Discuss the attempts at the promotions of South-South Cooperation. (20)
- Q. 9)** What is disarmament? Discuss its nature as an instrument of international peace. (20)
- Q.10)** **Write notes on any two of the following.** (20)
- a) Emergence of Unipolarity in International Relations
 - b) European Economic Community
 - c) Features of Globalization
 - d) Protection and Enforcement of Human Rights by UN

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासाच्या विविध पद्धतींचे वर्णन करा. (२०)
- प्र. २)** राष्ट्रीय शक्तीची व्याख्या करा. राष्ट्रीय शक्तीच्या घटकांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ३)** साम्राज्यवाद म्हणजे काय? नवसाम्राज्यवादाचे स्वरूप व पद्धती यांची चर्चा करा (२०)
- प्र. ४)** प्रादेशिक संघटनांच्या स्वरूपाचे वर्णन करा. आंतरराष्ट्रीय संबंधांमध्ये प्रादेशिक संघटनेची भूमिका स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ५)** संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या रचना आणि उद्दिष्टे सांगून त्याचे यश आणि अपयश यांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ६)** आंतरराष्ट्रीय संबंधांची व्याख्या करा आणि आंतरराष्ट्रीय संबंधांचे स्वरूप आणि महत्त्व स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ७)** आधुनिक राज्य व्यवस्थेतील विकासातील प्रमुख घडामोडींची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ८)** नवीन आंतरराष्ट्रीय आर्थिक ऑर्डर म्हणजे काय? दक्षिण-दक्षिण सहकार्याच्या प्रोत्साहनासाठीच्या प्रयत्नांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ९)** निःशस्त्रीकरण म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय शांततेचे साधन म्हणून त्याच्या स्वरूपाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. १०)** **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) आंतरराष्ट्रीय संबंधांमध्ये एकध्रुवीयतेचा उदय
 - ब) युरोपियन आर्थिक समुदाय
 - क) जागतिकीकरणाची वैशिष्ट्ये
 - ड) संयुक्त राष्ट्र संघटनेद्वारे मानवी हक्कांचे संरक्षण आणि अंमलबजावणी